

NOOIT GEBOUWD VLAARDINGEN

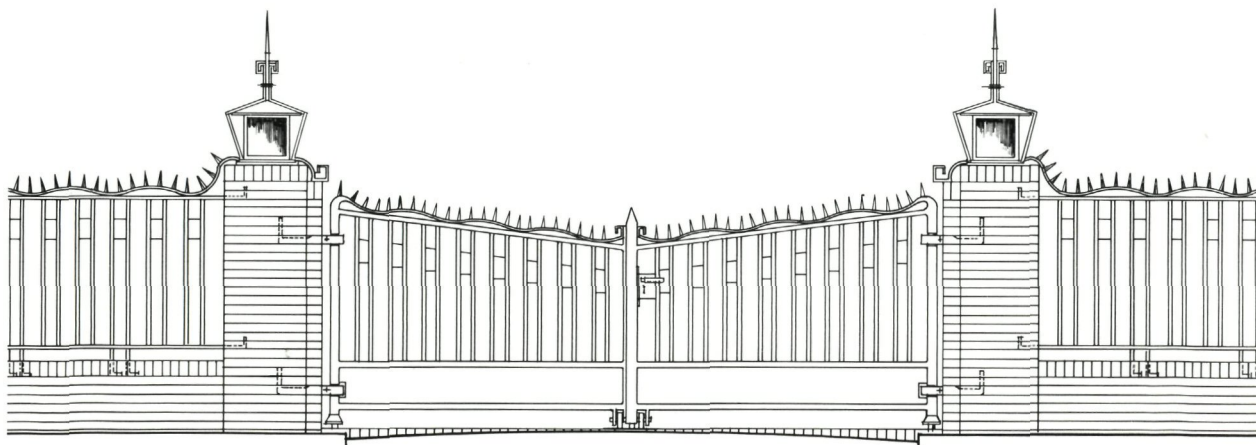
Matthijs A. Struijs

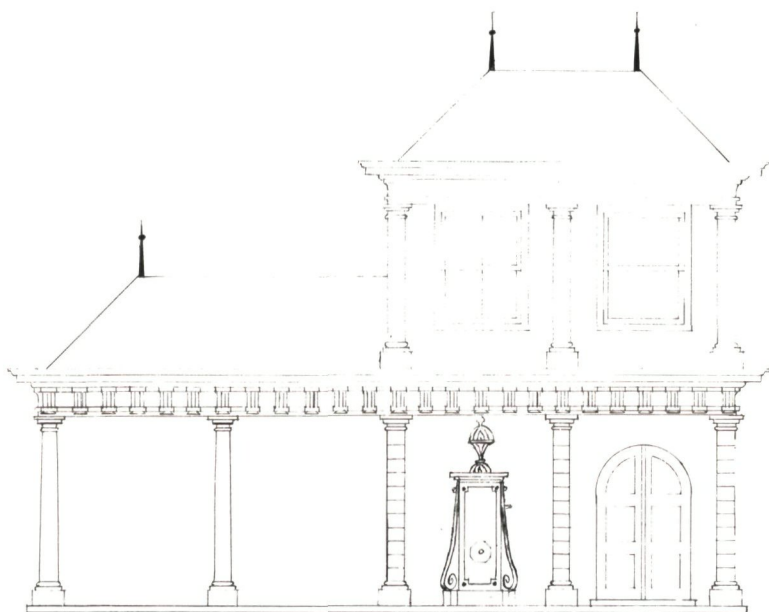
Het stadsarchief bezit een aantal ontwerptekeningen voor te bouwen panden welke in die vorm nooit tot uitvoering zijn gekomen. Een aantal daarvan wordt u hierachter gepresenteerd. Sommige van die ontwerpen zullen u verrassen vanwege de allure die er van uitgaat en wellicht zult u het betreuren dát ze nooit zijn gerealiseerd.

Het is overigens niet zo dat er erg véél niet uitgevoerde ontwerpen zijn. In Vlaardingen keurde men kennelijk alles nogal snel goed. Van enige planmatige bebouwing was in het verleden dan ook geen sprake. Een eenvoudige timmerman diende bij zijn aanvraag om erfpachtgrond een al even eenvoudig tekeningetje in en kon dan een hele straatwand volbouwen. Alleen met betrekking tot enkele hoofdwegen stelde men wel wat hogere eisen alvorens bebouwing werd toegestaan. Aan de Schiedamseweg mochten bijvoorbeeld géén lage burgermanshuizen worden gebouwd, maar “meer bepaaldelijk Herenhuizen”, die tenminste twee verdiepingen dienden te hebben.

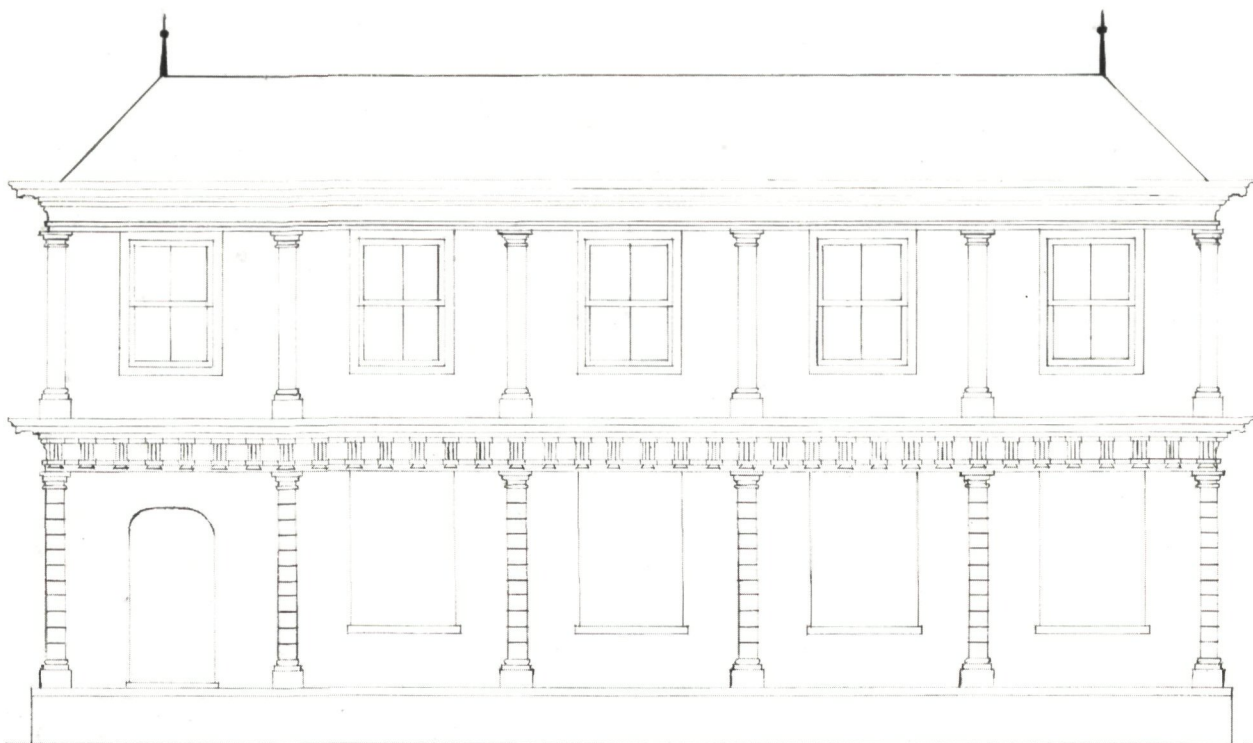
Er zijn echter ook erg fraaie tekeningen van ontwerpen die wél zijn uitgevoerd. Wellicht kan een selectie daaruit in het volgende jaarboek worden opgenomen.

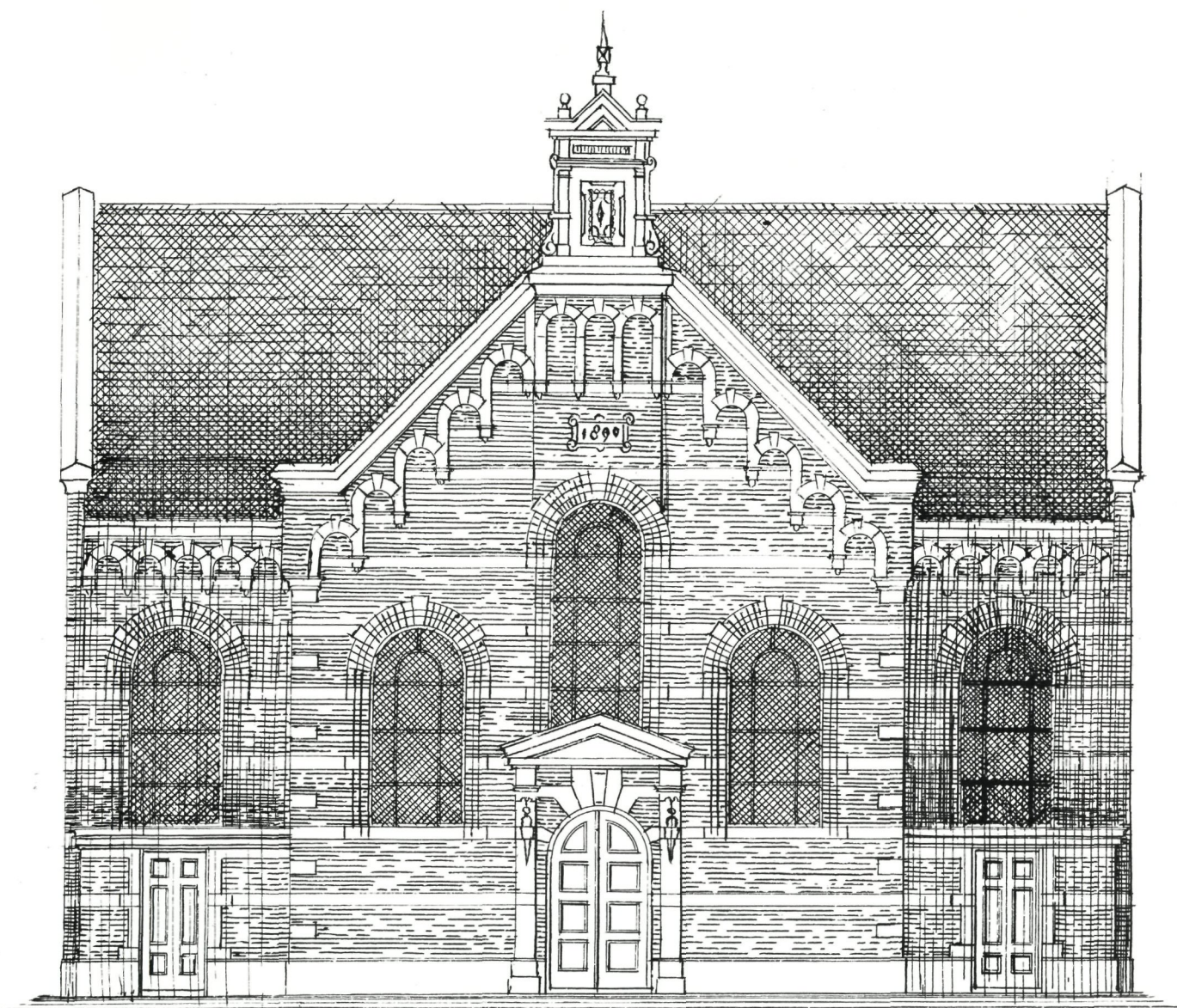
Voor nu wens ik u veel genoeg met het bekijken van de ontwerpen die niet zijn uitgevoerd, al lijkt het dat het hek hieronder de toegang ernaar afsluit. Maar ook dát heeft slechts op papier bestaan als erfscheiding van een slachthuis dat nooit werd gebouwd. U kunt dus rustig het blad omslaan.

Omstreeks 1870 bedacht iemand dat de Visbank wel met een verdieping kon worden verhoogd “om te dienen als vergaderzaal en met een woning voor de bediende”.

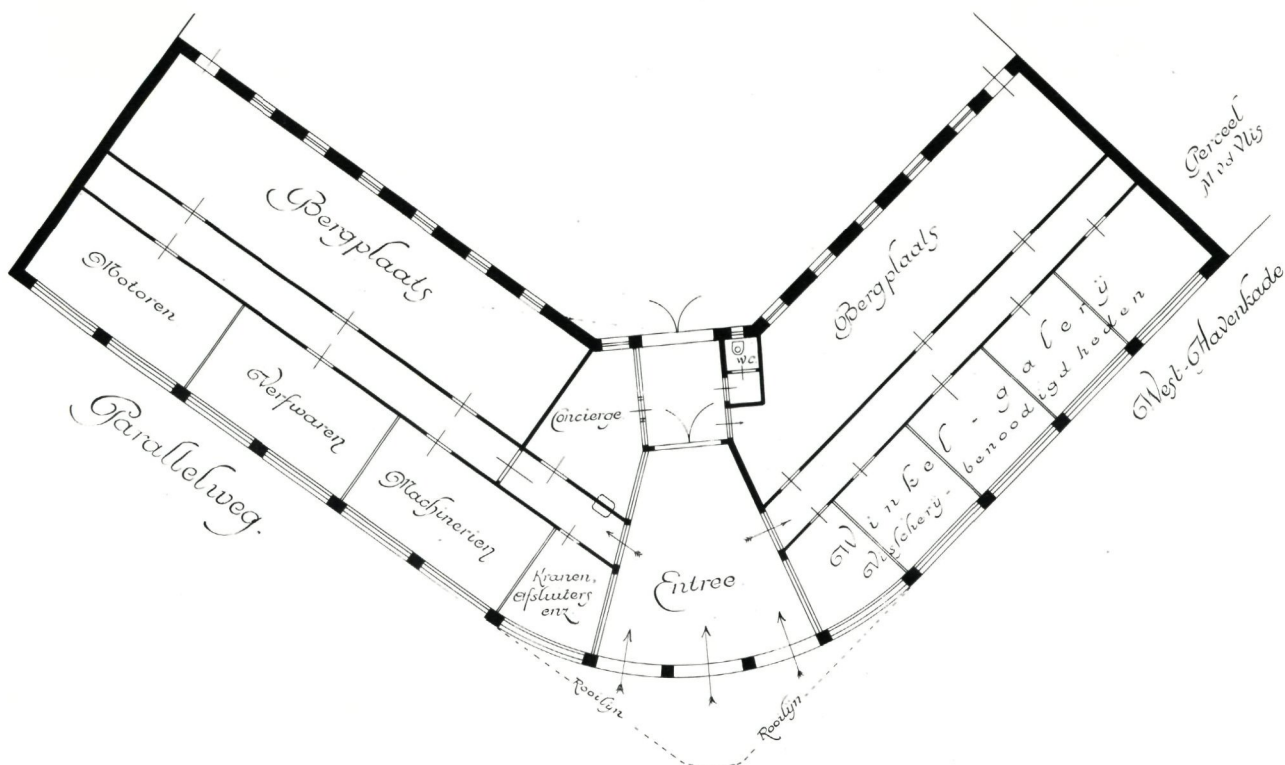
Plan voor een kerkgebouw aan de Hoflaan, op de noordelijke hoek van de Emmastraat. 1890 .

In 1891 werd daar wel een kerk voor de Nederlandse Protestantenvondt gebouwd, maar toen op een rechthoekig grondplan en met een haaks bankenplan. Boven de ingangspartij een klein open torentje. Dat pand is inmiddels al tweemaal gewijzigd, maar werd er niet fraaier op.

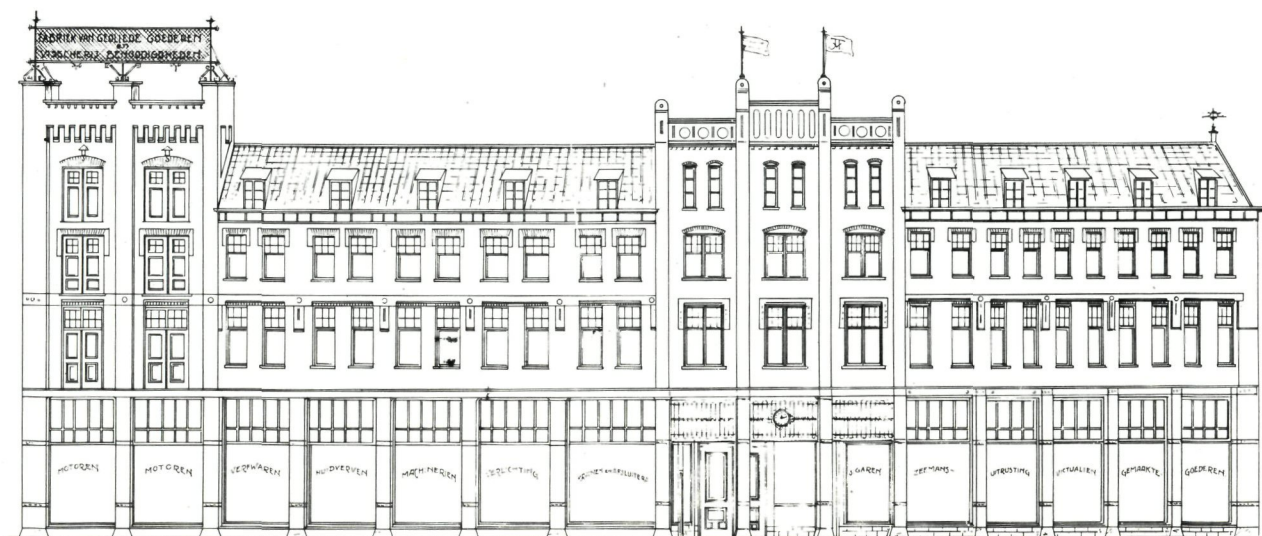

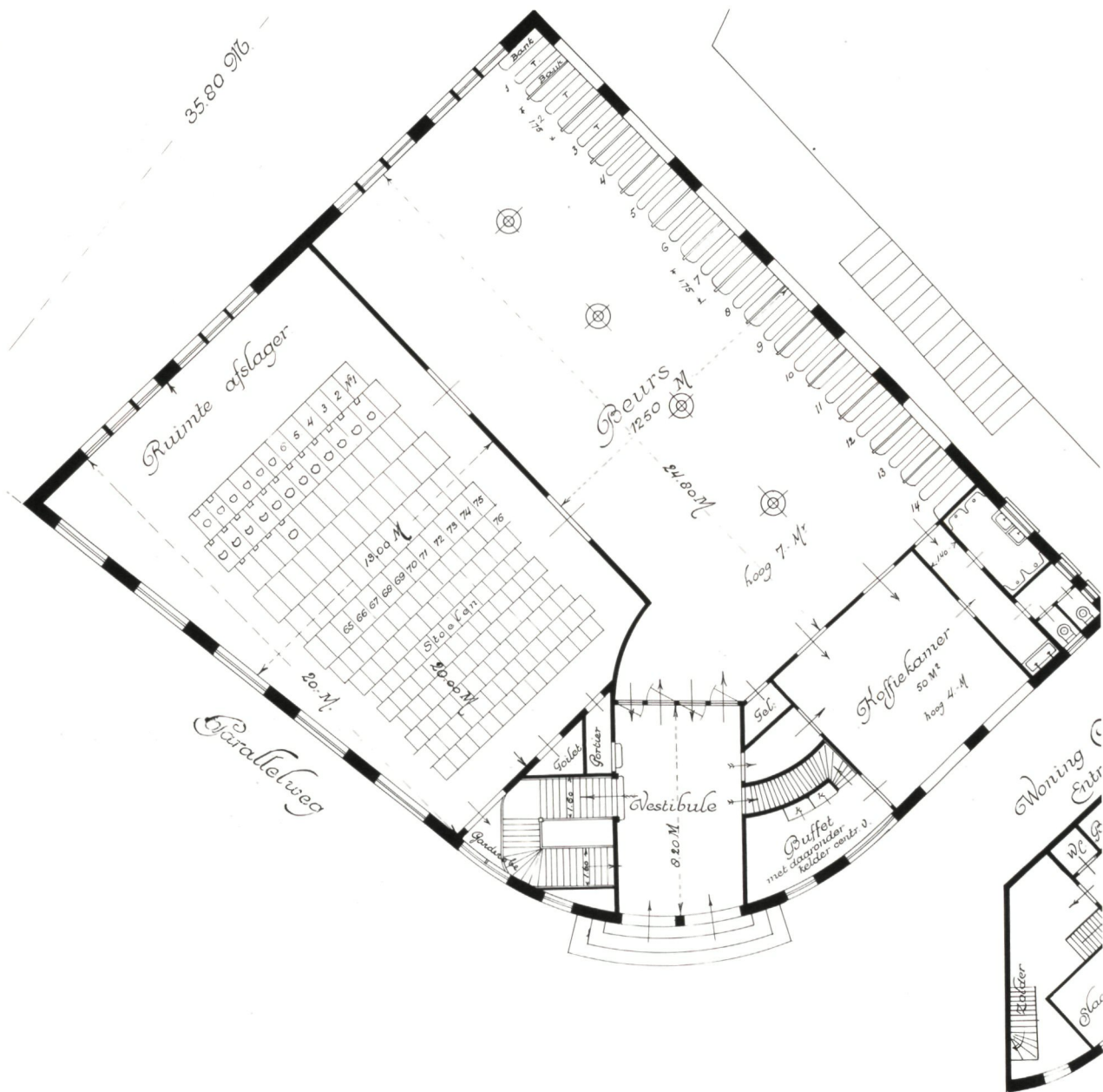
Eerste ontwerp voor een Hervormde Kerk aan de Binnensingel, hoek Willem Beukelszn. straat, door J. E. Vixen uit 1906. Dit plan ging niet door omdat de architect failliet ging en "met de noorderzon" naar Zuid-Afrika vertrok.

Zijn plaats werd ingenomen door de architect Tjeerd Kuypers, die een geheel ander ontwerp maakte, dat in 1910 werd verwezenlijkt. Die kerk is inmiddels afgebroken.

Plattegrond en opstandtekening van een “Fabriek van geoliede goederen en visscherijbenoodigheden” aan de Parallelweg, hoek Westhavenkade, door A. Maarleveld voor Jacob van Toor. Opvallend is de halfronde entree op de hoek, die in de opstandtekening is terug te vinden onder de vlaggen. 1912.

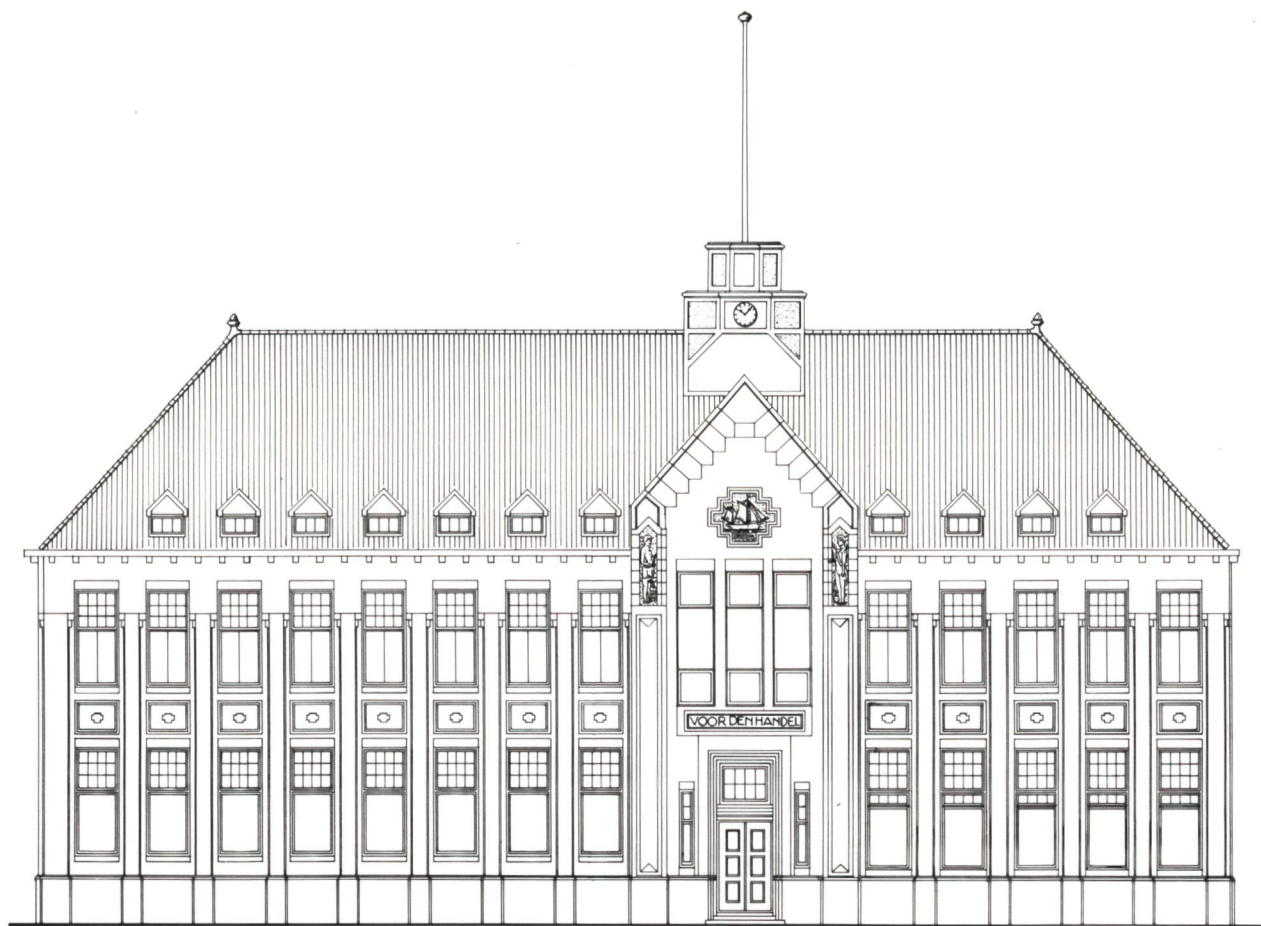

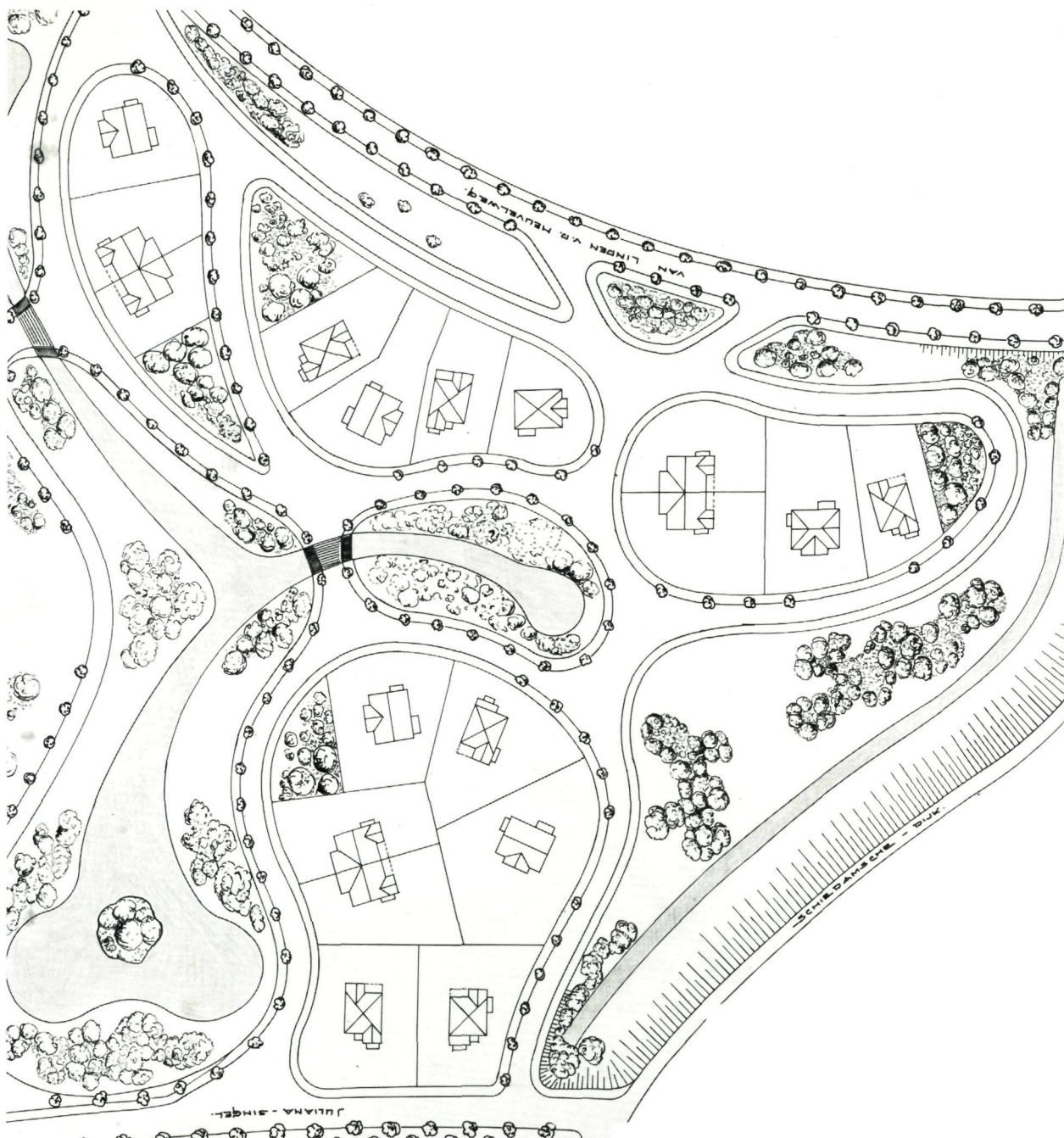
Op basis van de plattegrond van de Oliegoedfabriek werd gelijktijdig ook een plan gemaakt voor een beurs-, museum- en kantorengedouw, waarbij de halfronde entree werd gehandhaafd.

Ontwerp voor een Beursgebouw op de hoek van de Parallelweg met de Westhavenkade uit 1913/1915. Deze imposante gevel was gedacht aan de Westhavenkade.

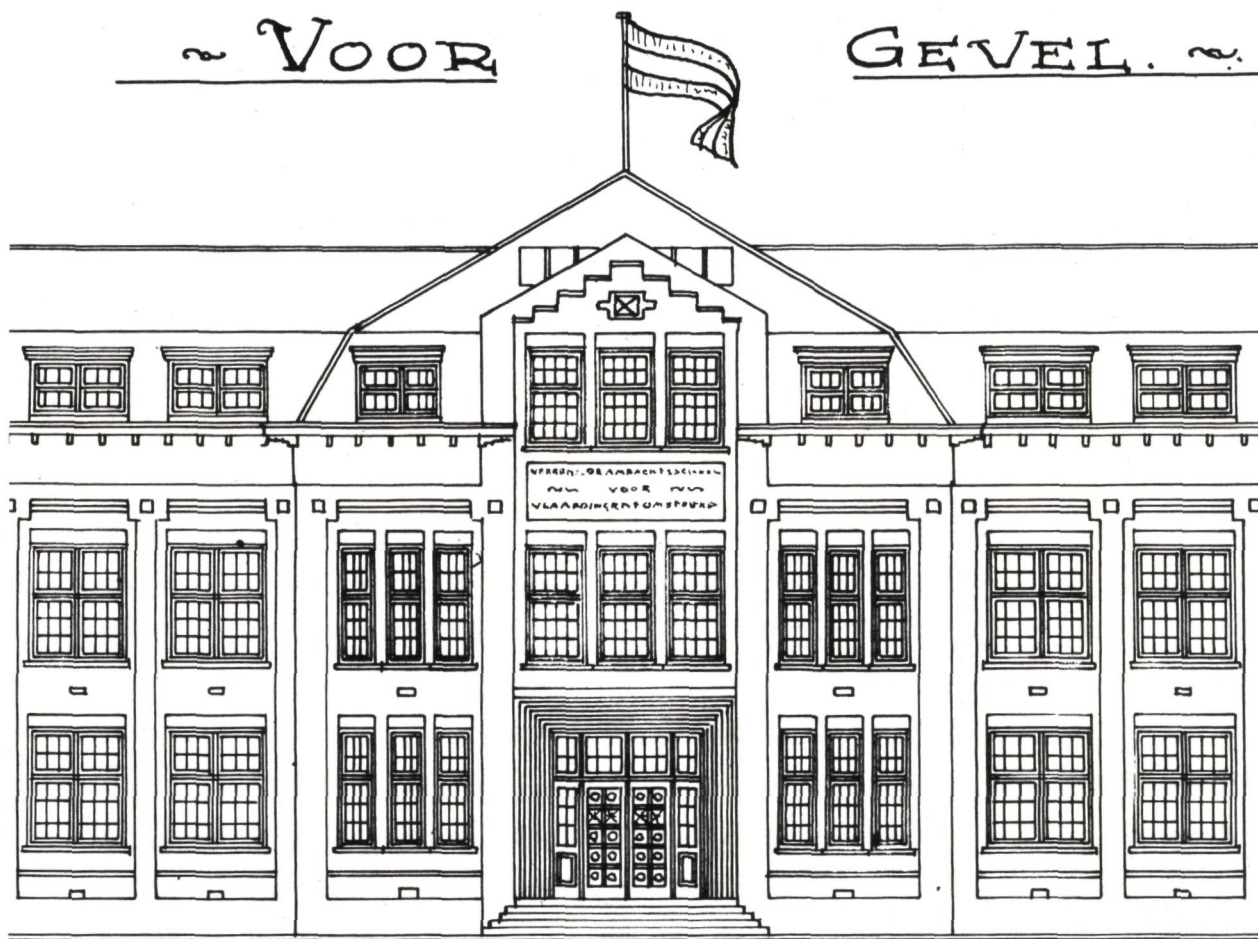
Naar een uit 1916 daterend ontwerp van de directeur gemeentewerken Van Hylckama Vlieg, werd uiteindelijk dit "Handelsgebouw" op de hoek Parallelweg/Westhavenkade gerealiseerd. Wegens verzakking werd het pand in 1957 gesloopt en de plaats ervan herbebouwd met het Belastingkantoor. De tekening is een opmeting uit 1953.

Voor dat het "Oranjepark" haar huidige gedaante kreeg, waren er plannen om ter plaatse een villapark in te richten. In 1920 ontstond het hierbij afgebeelde plan, terwijl in 1925 een plan werd gemaakt met in een parkachtige omgeving gebouwde rijtjes huizen.

~ VOOR

GEVEL. ~

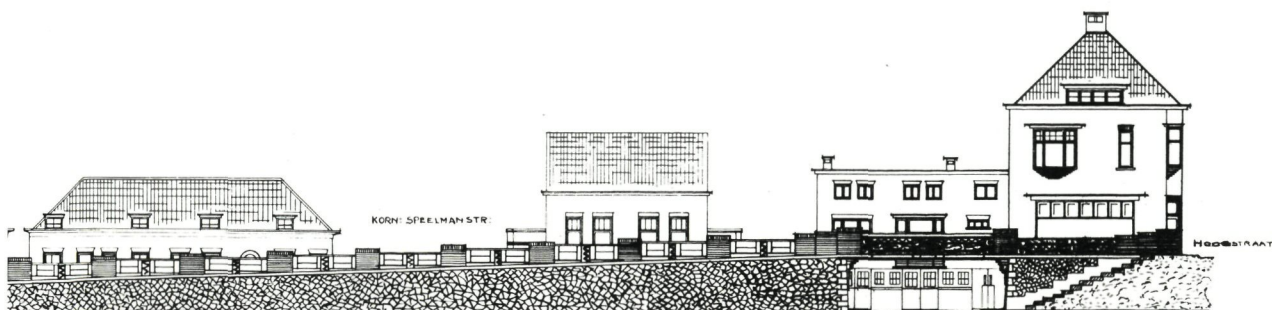
De architecten Arij Maarleveld en Pleun van den Berg maakten in 1920 en 1921 een tweetal ontwerpen voor een Ambachtsschool aan de oostzijde van de Markgraafaan, op de hoek van de Van der Driftstraat. Hierbij de entree van de school aan de Markgraafaan volgens het ontwerp uit 1921.

Vanaf 1928 waren er twee plannen voor een doorbraak naar het westelijk stadsdeel. Eén ter hoogte van de tegenwoordige Korte Hoogstraat en één recht tegenover de Oude-Havenbrug. Vanwege de kosten werd toen gekozen voor de noordelijkste lokatie en ontstond de “Verbindingsweg” die nu Korte Hoogstraat heet. Dit plan werd in 1939 uitgevoerd.

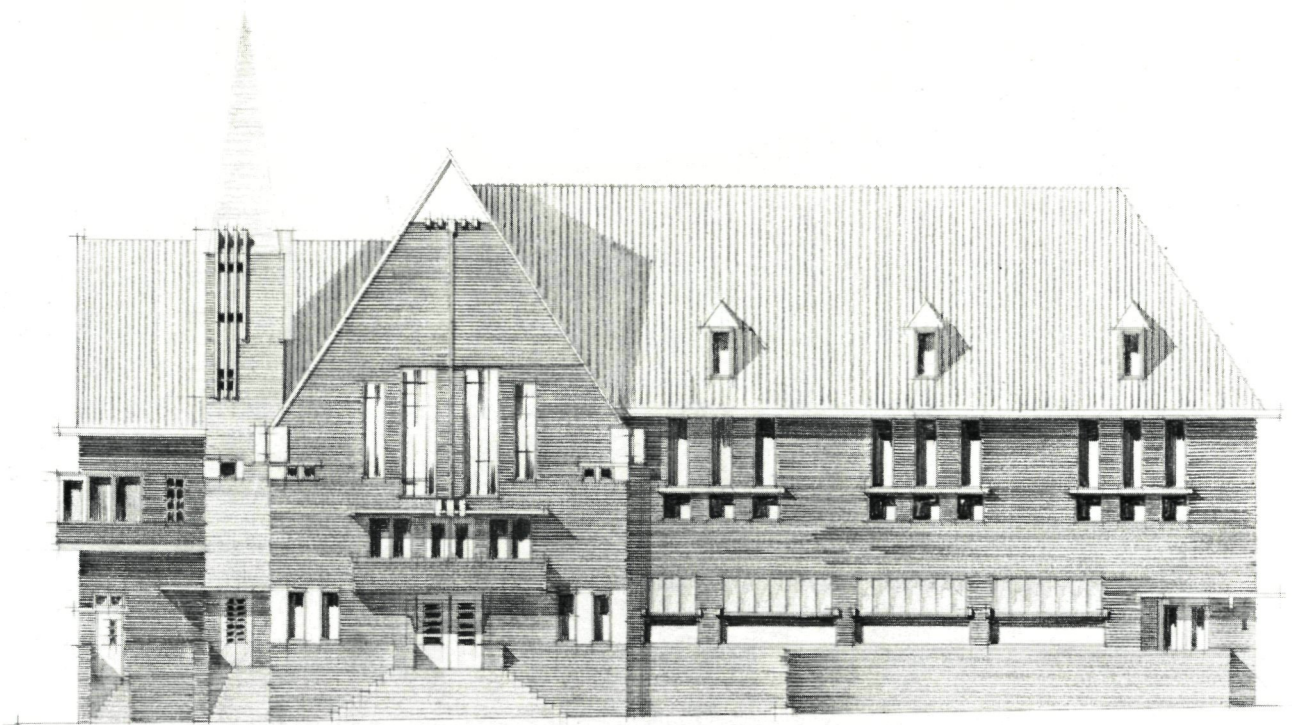
De tekening bovenaan toont het bebouwingsplan bij de doorbraak tegenover de brug, waar nu het Liesveldviaduct is.

De bebouwing van de “Verbindingsweg”, tekening onderaan, bestaat nog uit de resterende bebouwing van de 6e Bierslootsteeg. De onderdoorgang achter de Hoogstraat is nooit gerealiseerd. De tekeningen zijn uit 1928.

Voorgevel van het administratiegebouw van een geprojecteerd openbaar slachthuis op de Kon. Wilhelminahaven, hoek Vulcaanweg. 1931. Dit gebouw zou schuin op de hoek van beide wegen komen. Daarachter een uitgebreid complex van slachterijen, stallen etc. In 1937 besloot men tot samenwerking met Schiedam en verviel dit plan.

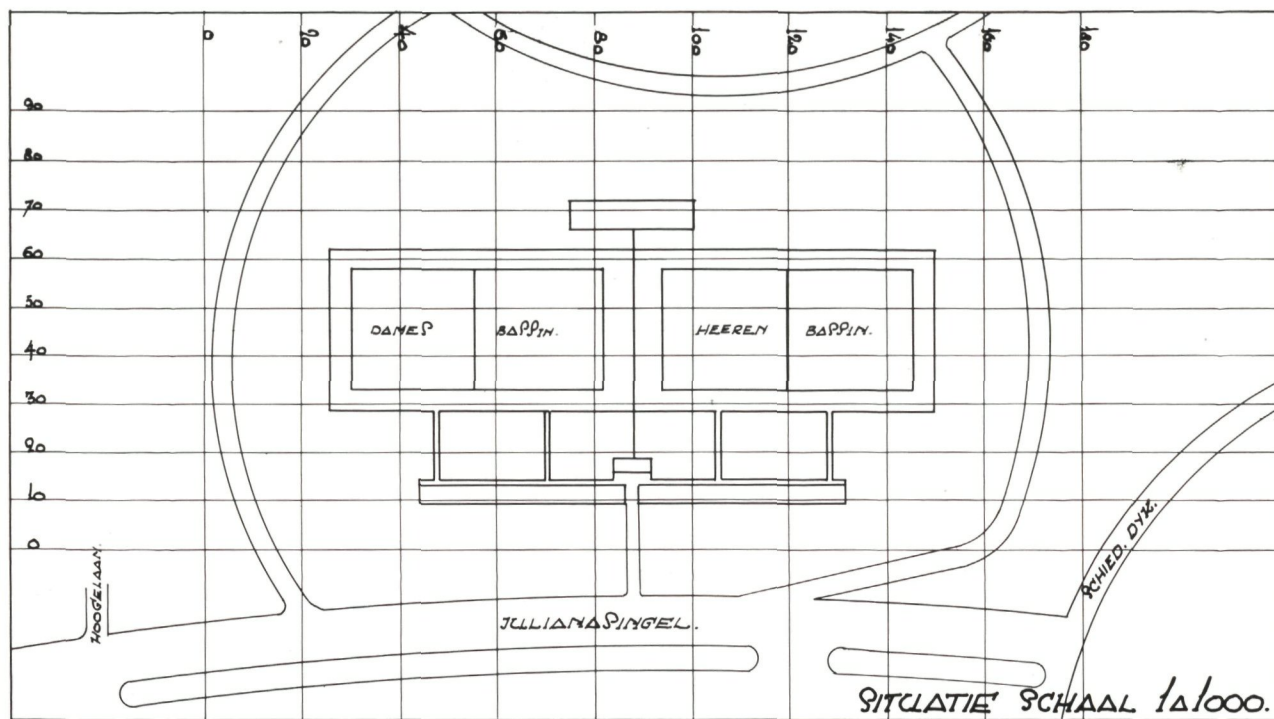

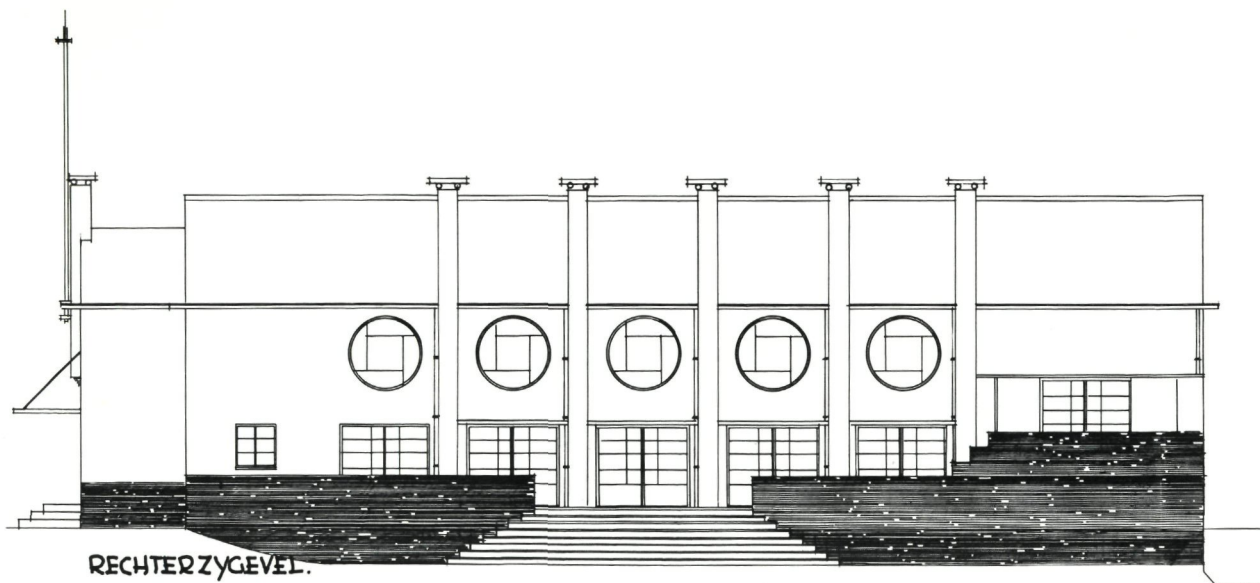
Het was verrassend om te ontdekken waartoe dit gebouw zou hebben moeten dienen als het ooit gerealiseerd was. Een kerk? Een school? Niets van dat alles. Het is een uit 1933 gedateerd ontwerp voor ... een nieuw stadhuis!

Het feit dat de ook bewaarde plattegronden aangeven dat links de Schoolstraat en rechts de Waalsteeg is, impliceert dat ten behoeve van dit pand ook het oude stadhuis had moeten verdwijnen!

Dus ook toen al ...!

"Zwembad in de Sahara" is de titel van deze tekening. En met "Sahara" werd dan de zandvlakte aan de Juliana-singel bedoeld, waar uiteindelijk het "Oranjepark" gestalte zou krijgen. 1937. Afgebeeld is de oostgevel van het badgebouw en de situatietekening. Uiteraard was er een gescheiden dames- en herenbassin!

Eén van de twee plannen voor een recreatiegebouw in Vlaardinger-Ambacht uit 1938. Dit gebouw was gedacht achter het Stadsarchief, waar nu de Jan Ligthartschool staat. Het zou een bioscoop/toneel/turnzaal bevatten met 398 zitplaatsen. In het souterrain waren douches en kleedkamers gepland, alsmede een foyer met buffet en een schietbaan. Uit een afzonderlijke plattegrond blijkt dat men het gebouw later heeft willen benutten als ziekenhuis voor slachtoffers van gas-aanvallen.

